

IRRIGATIEWATER VOOR HOTELIERS, BOEREN EN TUINDERS

Het rioleringsproject levert gezuiverd afvalwater dat we hergebruiken in hoteltuinen en voor land- en tuinbouw. Toeristen kunnen zo genieten van tropische planten en bloemen. En boeren hebben altijd de beschikking over irrigatiewater, ook in het droge seizoen. Voor irrigatiewater en het gebruik ervan gelden strikte regels. Deze folder voor hoteliers, boeren en tuinders vertelt hier meer over.

Tijdelijke regeling

Aan het zonder meer toepassen van gezuiverd afvalwater uit de afvalwaterzuiveringsinstallaties zijn risico's verbonden voor de volksgezondheid en onze leefomgeving. De overheid stelt daarom kwaliteitseisen aan gezuiverd afvalwater. Ook het gebruik van irrigatiewater is aan regels gebonden. Als we ons aan deze eisen en regels houden, kunnen we het irrigatiewater veilig gebruiken.

Op dit moment zijn de regels vastgelegd in een overeenkomst tussen de leverancier (het Water en Energiebedrijf Bonaire) en de afnemer. Dit is een tijdelijke regeling in afwachting van een speciale eilandsverordening voor dit doel. Als die eilandsverordening in werking treedt, zal de overheid een vergunningstelsel invoeren.

Vanwege de genoemde risico's en de beperkte hoeveelheid komt niet iedereen in aanmerking voor levering van irrigatiewater. Het water is alleen bestemd voor hotels en appartementencomplexen die zijn aangesloten op de irrigatiewaterleiding en voor boeren en tuinders. Irrigatie water mag ook worden gebruikt voor (openbare) groenvoorzieningen. Particulieren komen niet in aanmerking.

De aanvraag

Degene die irrigatiewater wil ontvangen, kan zich melden bij de afdeling Beheer en Openbare Werken (voormalig LVV) van het openbaar lichaam Bonaire. De afdeling is gevestigd aan de Kaminda Lagoen 32 (tel: 717-8836). De medewerkers kunnen u helpen met het invullen van het aanvraagformulier.

Leveren irrigatiewater

Het Water en Energiebedrijf Bonaire N.V. (WEB), dat het afvalwater zuivert, is ook verantwoordelijk voor het leveren van irrigatiewater.

Zolang de speciale irrigatiewaterleidingen nog niet in gebruik zijn genomen, levert het WEB het irrigatiewater aan hotels en appartementencomplexen per tankwagen. Ook boeren en tuinders krijgen het irrigatiewater per tankwagen bezorgd. Hiervoor geldt een minimum afname van 6 m³. Natuurlijk brengt het WEB hiervoor kosten in rekening. Bel voor meer informatie het WEB (tel: 715-8244).

Kwaliteit irrigatiewater

Het irrigatiewater moet aan strenge eisen voldoen. Dat zijn eisen die door de Voedsel en Landbouw Organisatie (Food and Agriculture Organization) van de Verenigde Naties speciaal voor dit doel zijn vastgesteld. Ook de eisen van de Wereld Gezondheidsorganisatie (World Health Organization) worden gehanteerd.

Voor het irrigatiewater gelden de volgende eisen:

- het stikstofgehalte (N_{tot}) in het irrigatiewater mag niet meer bedragen dan 28 mg per liter;
- het gehalte aan fecale coliformen (F-coli) in het irrigatiewater mag niet meer bedragen dan 1.000 CFU per 100 milliliter;
- het chloridgehalte (Cl) in het irrigatiewater mag niet meer bedragen dan 250 mg per liter;
- de geleidbaarheid (EC) van het irrigatiewater mag niet meer bedragen dan 2000 $\mu S/cm$ (micro Siemens per centimeter);

Goedkoper en gezonder

Bijna al het voedsel voor mens en dier op Bonaire wordt ingevoerd uit het buitenland. Dat zorgt ervoor dat de prijzen ervan veel hoger zijn dan wanneer we dat voedsel op Bonaire zelf zouden produceren. De beschikbaarheid van gezuiverd afvalwater maakt het nu mogelijk om meer op het eiland zelf te telen. Tegen lagere prijzen, dus dat is goed voor de portemonnee. En het betekent ook dat we meer groenten en fruit kunnen eten. Dus goed voor de gezondheid.

Gebruik irrigatiewater

- Aanvragers moeten een irrigatieplan en –schema opstellen. Dit maakt deel uit van de aanvraag. Pas nadat de directie Ruimte en Ontwikkeling de aanvraag heeft goedgekeurd kan irrigatiewater worden geleverd.
- Gebruikers mogen het irrigatiewater niet aan derden doorleveren.
- Het irrigatiewater moet binnen 24 uur in de bodem zijn gezakt.
- Irrigatiewater is absoluut niet geschikt als drinkwater voor personen of dieren.

Groenten en fruit

Voorkom rechtstreeks contact van irrigatiewater met gewassen die voor menselijke consumptie zijn bestemd. Zorg er ook voor dat mensen en dieren niet rechtstreeks in contact komen met irrigatiewater. Verder gelden nog de volgende voorwaarden:

- maak bij irrigatie van groenten gebruik van druppelirrigatiesystemen. Plaats deze systemen zo onder de gewassen dat contact tussen personen en vochtige aarde minimaal is. Voorkom ook direct contact tussen het irrigatiewater en de groenten;
- producten, die voor de consumptie niet worden gekookt en die direct in contact zijn geweest met irrigatiewater (bijvoorbeeld doordat ze op de grond liggen of zijn gevallen) mogen niet meer voor consumptie worden aangeboden;

- land- en tuinbouwgronden waar irrigatiewater wordt gebruikt, mogen niet voor iedereen toegankelijk zijn. Plaats daarom een hek om dat gebied;
- oogst veevoedergewassen pas twee dagen nadat voor het laatst irrigatiewater is toegediend;
- gebruik van irrigatiewater voor de volgende gewassen is niet toegestaan:
  - bladgroenten als amsooi, warmoes, selder en sla;
  - radijs, watermeloen en ui.

Groenvoorzieningen

- Gebruik druppelirrigatiesystemen bij het irrigeren van groenvoorzieningen. Plaats deze systemen zo onder de groenvoorzieningen dat contact tussen personen en vochtige aarde minimaal is.
- Bij het irrigeren van grasperken gelden de volgende voorwaarden:
  - sproei- of sprinklersystemen mogen geen groter sproeibereik hebben dan 8 meter in diameter en 1 meter hoogte;
  - irrigeren is slechts toegestaan tijdens de nacht tussen 24:00 uur en 07:00 uur;
  - gebruik geen sproei- of sprinklersystemen binnen een afstand van vijf meter tot bebouwing.

Gebied

De volgende bepalingen zijn vooral van belang voor irrigatie van groenvoorzieningen:

- langs de zee mag in het gebied binnen 10 meter vanaf de hoogwaterlijn geen irrigatie en/of bemesting plaatsvinden. Irrigatie met drinkwater en niet verontreinigd hemelwater is wel toegestaan;
- binnen de eerste 500 meter vanaf de hoogwaterlijn mag alleen irrigatiewater worden gebruikt als dit aan de kwaliteitseisen voldoet en de overige bepalingen in acht worden genomen;
- het gebruik van irrigatiewater binnen de eerste 500 meter vanaf de hoogwaterlijn mag niet leiden tot bemesting met een stikstofvrucht van meer dan 49 kg per hectare per jaar.

Kenmerken

- Alle leidingen voor irrigatiewater moeten volledig gescheiden en duidelijk te onderscheiden zijn van drinkwaterleidingen en leidingen voor andere doeleinden.
- Installaties voor irrigatiewater moeten duidelijk zijn gekenmerkt.

Meer informatie

Meer informatie over het gebruik van irrigatiewater in de land- en tuinbouw en voor groenvoorzieningen kunt u krijgen bij afdeling Beheer en Openbare Werken (voormalig LVV) van het openbaar lichaam Bonaire.

De afdeling is gevestigd aan de Kaminda Lagoen 32 (tel: 717-8836).

Deze folder bevat een zeer korte en vrije weergave van de geldende bepalingen. Bij een geschil kunt u zich niet op deze publicatie beroepen. Raadpleeg in zo'n geval altijd de wetten en regelingen zelf.

EEN SCHOON BONAIRE VOOR ONS EN ONZE KINDEREN